

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi

Viite

LVV-U/38053/2026

Aihe

Karvia, Parkano, Kankaanpää, Elements Suomi Oy, Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahanke, ympäristövaikutusten arviointiselostus

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt Satakunnan Museon lausuntoa koskien Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen YVA-selostusta. Haitinkankaan hanke sijoittuu Karvian kunnan ja Parkanon kaupungin alueille ja sen tavoitteena on 10–16 tuulivoimalan sekä enintään 354 hehtaarin kokoisen aurinkovoimalan sijoittaminen suunnittelualueelle. YVA-menettelyssä arvioidaan lisäksi hankkeen sähkönsiirto, jonka vaihtoehdot sijaitsevat Karvian sekä Kankaanpään ja Parkanon kaupunkien alueella.

YVA-ohjelmavaiheen jälkeen arvioitavat vaihtoehdot ovat jossain määrin muuttuneet sekä tuulivoimaloiden määrinen että aurinkovoimala-alueen laajuuden osalta.

Arvioidut vaihtoehdot ovat:

VE0, tuuli- tai aurinkovoimalaa ja niiden sähkönsiirtoa ei toteuteta

VE1, hankealueelle rakennetaan 16 tuulivoimalaa (14 Karvialle ja 2 Parkanoon) ja enintään 354 ha laajuinen aurinkovoimala Karvialle.

VE2, hankealueelle rakennetaan 13 tuulivoimalaa (11 Karvialle ja 2 Parkanoon) ja enintään 298 ha laajuinen aurinkovoimala Karvialle.

VE3, Hankealueelle rakennetaan 10 tuulivoimalaa Karvialle.

Sähkönsiirron reittien osalta tarkastellaan kahta eri vaihtoehtoa:

SVE1, sähkönsiirto toteutetaan kantaverkkoon 400 kV:n voimajohtolla Fingridin Kuivasjärven itäpuolelle suunnitellun sähköaseman kautta (Parkanon pohjoinen suunnittelualue).

SVE2, sähkönsiirto kantaverkkoon toteutetaan 400 kV:n ilmajohtolla Fingridin Marjasuon alueelle suunnitellun sähköaseman kautta (Kankaanpään suunnittelualue).

Satakunnan Museo on antanut lausuntonsa hankkeen YVA-ohjelmasta 31.12.2024. Lausunnossaan museo kiinnitti huomiota lähdemateriaalista puuttuviin selvityksiin sekä korosti havainnekuvien laatuun ja kuvauspisteiden valintaan liittyviä seikkoja.

Satakunnan Museon kannanotto

Arkeologinen kulttuuriperintö

Hankealueella sekä sähkönsiirtoreiteillä on toteutettu useita arkeologisia selvityksiä. Tiina Vasko/Ahlman Group Oy inventoi Haitinkankaan tuulivoimala-alueen sekä Rannankylän aurinkovoimala-alueen vuonna 2023. Sähkönsiirtoreitit inventoitiin vuonna 2024 (Ville Hemminki/Mikroliitti Oy). Rannankylän aurinkovoimala-alueen raportti puuttuu hankkeen liitteistä.

YVA-selostuksessa hankealueen arkeologista kulttuuriperintöä on kuvailtu monipuolisesti. Tunnistetut muinaisjäännökset ja kulttuuriperintökohteet sekä niiden sijainti alueella on esitelty sanallisesti ja karttaliitteillä. Mustasaari -nimisen rajamerkin kohdetunnusta ei ole esitetty, rajamerkki on muinaisjäännösrekisterissä tunnuksella **1000095348**. Hankkeen vaikutuksia arkeologiselle kulttuuriperinnölle on kuvailtu laajasti ja lisäksi on esitetty keinoja haitallisten vaikutusten vähentämiseksi. Hankkeen suunnittelun edetessä on hyvissä ajoin oltava yhteydessä Satakunnan Museoon. Erityisesti voimajohtopylväiden sijoittuminen muinaisjäännösten lähetyville saattaa vaatia arkeologisia tutkimuksia tai valvontaa.

Museo huomauttaa, että tuulivoimala-alueen arkeologinen inventointi on tehty vuonna 2023 tiedossa olleen aluerajauksen ja 10 tuulivoimalapaikan mukaisesti. Useita vaihtoehtoisia voimalapaikkoja on siten jäänyt inventoinnin ulkopuolelle. Inventointia onkin mahdollisesti vielä täydennettävä, kun toteutettava vaihtoehto on valittu.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Hankealue sijoittuu Satakunnan ja Pirkanmaan rajalle. Selostuksessa oli tuotu riittävällä tasolla esiin hankkeen vaikutukset valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaisiin kulttuuriympäristö- ja maisema-alueisiin. Satakunnan puolella vaihtoehtojen VE1 VE2 ja VE3 osalta vaikutus oli ”suuri kielteinen” Karvian kulttuurimaisemaan (rky), lisäksi kohtalainen kielteinen vaikutus oli Karvianjokilaakson kulttuurimaisemaan. Näissä vaihtoehtoissa olit tutkittu erityisesti tuulivoimaloiden vaikutusta ympäristöön. Muiden kulttuuriympäristö- ja maisema-alueiden osalta eri hankevaihtoehtojen vaikutus oli vähäinen kielteinen tai sillä ei ollut vaikutusta.

Hankealue sijoittuu hyvin lähelle nauhamaisesti sijoittuvaa Rannankylän kyläasutusta, mutta hankemateriaalissa ei oltu huomioitu aurinkovoimalan vaikutusta asutukseen. Museo näkee, että ennen hankkeen etenemistä tulisi

selvittää vielä kyläalueen kulttuuriympäristöarvot ja laatia havainnekuvat, joissa erityisesti aurinkovoimaloiden vaikutusta maisemaan ja asutukseen tarkasteltaisiin. Laadittujen selvitysten pohjalta museo näkee, että VE1 ja VE2 ovat potentiaalisimmat toteutusvaihtoehdot. Kielteisiä vaikutuksia Karvian kulttuuriympäristöön ja Karvianjokilaakson kulttuurimaisemaan tulee kuitenkin lieventää.

Satakunnan Museo

Museonjohtaja Johanna Jakomaa

Tutkija Sanna Kuusikari

Arkeologi Leena Koivisto

Tiedoksi

Satakuntaliitto/kirjaamo, Susanna Roslöf, Daniel Nagy
Lounais-Suomen elinvoimakeskus/kirjaamo
Museovirasto/kirjaam0

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä